

# **Fördjupad månadsuppföljning med prognos mars 2026**

**Helsingborgs  
sjukhusstyrelse**

# Sammanfattning

## Tillgänglighet

Tillgängligheten har förbättrats inom både mottagning och operation. Operationstillgängligheten visar en positiv trend och uppgick i mars till 61,9 procent. Tillgängligheten till första mottagningskontakt inom 90 dagar är 80,8 procent, en tydlig förbättring jämfört med både föregående månad och föregående år. Behovet av samordning av patienter med lång väntetid har minskat, särskilt inom ortopedi. Pågående förbättringsprogram, kvalitetssäkring av väntelistor och ökad användning av digitala vårdformer bidrar till utvecklingen.

## Produktion

Den samlade produktionen ökar, främst inom slutenvård och operation, samtidigt som öppenvårdsbesöken minskar något jämför februari ifjol, men med en positiv utveckling i mars. Antalet disponibla vårdplatser har ökat, vilket förbättrar flödena och minskar belastningen på akutmottagningen. Akutbesöken fortsätter dock att öka. Antalet operationer stiger både i Helsingborg och Ängelholm, och fler ingrepp flyttas till öppenvård och officekirurgi. Arbetet med förbättrad produktionsplanering pågår, bland annat genom införandet av Kaplan.

## Medarbetare

Antalet anställda har ökat jämfört med både mars 2025 och december 2025, främst inom vårdnära yrkesgrupper som sjuksköterskor, undersköterskor, specialistläkare och barnmorskor. Bemanningsläget har därmed stabiliserats i flera verksamheter, vilket stärker produktion och tillgänglighet. Samtidigt tillämpas en skärpt vakansprövning för att begränsa fortsatt bemanningsökning och stärka kostnadskontrollen.

## Ekonomi

Den ekonomiska situationen är fortsatt ansträngd. Kostnadsutvecklingen uppgår till 4,3 procent efter tre månader, vilket avviker kraftigt från budget. Den ackumulerade budgetavvikelsen är –98,7 miljoner kronor och helårsresultatet prognostiseras till –377 miljoner kronor. Personalkostnaderna står för den största delen av kostnadsökningen, tillsammans med ökade omkostnader för bland annat laboratorieundersökningar och sjukvårdsmaterial. Handlingsplaner motsvarande 128 miljoner kronor har tagits fram, hittills realiserad effekt är 26 miljoner kronor. Omställningsarbetet fortsätter med

fokus på kostnadskontroll utan att äventyra patientsäkerhet, tillgänglighet eller akutuppdraget.

## Tillgänglighet

Inom målarbetet på Helsingborgs lasarett finns fem förbättringsprogram varav tre har fokus på tillgänglighet till operation, mottagning och slutenvård.

Programmen bedrivs i nära samarbete med verksamheterna och syftar till att förbättra patientflöden, korta väntetider och använda resurserna mer effektivt.

### Tillgänglighet till operation

Under år 2026 pågår fortsatt ett aktivt arbete för att nå det regionala tillgänglighetsmålet på 95 procent. Helsingborgs lasarett har ett internt delmål på 70 procent. Utvecklingen under årets första månader visar en försiktigt positiv trend, och i mars uppgick operationstillgängligheten till 61,9%.

Följande aktiviteter är prioriterade och följs upp kontinuerligt:

- Antalet patienter som väntat länge på operation minskas genom förbättrad kvalitetssäkring av väntelistor samt riktade fokusveckor under året.
- Köutvecklingen följs löpande och tilldelning av operationssalar anpassas utifrån aktuella behov.
- Samarbete över verksamhetsgränserna sker genom bland annat tidig operationsstart, ökad produktion av framför allt höft- och knäledsoperationer, särskild projektsal för att minska barnköerna inom öron-, näs- och halssjukvård samt revidering av exklusionskriterier.
- Ett ökat fokus läggs på teamarbete och på att säkerställa att rätt kompetens används vid varje operation. Detta frigör framför allt operationssjuksköterskor.
- Flera opererande verksamheter identifierar och genomför operationer i egen regi, utanför operationsenheten.

### Tillgänglighet till mottagning

Tillgängligheten till första kontakt inom 90 dagar uppgick den 31 mars 2026 till 80,8 procent. Det är en ökning med 6,0 procentenheter jämfört med februari 2026 och med 15 procentenheter jämfört med mars 2025.

En stor del av förbättringen kan förklaras av verksamhetsområde ortopedi, som har ökat sin tillgänglighet till mottagning med 27 procentenheter jämfört med

mars 2025. Resultatet är en följd av flera riktade förbättringsarbeten, bland annat effektivare remisshantering och optimerad schemaläggning.

Fokusområden 2026 är i huvudsak desamma som under 2025:

- Funktionen HKP kvalitetssäkring väntelistor har förtydligats. Utbildningsinsatser och regelbundna nätverksträffar genomförs för att möjliggöra erfarenhetsutbyte. Detta har lett till övergripande ökad kunskap samt förbättrade arbetssätt för remisshantering.
- Ett aktivt arbete pågår för att minska antalet uteblivna besök, inklusive ett förstärkt arbete med 1177 webbtidbok.
- Verksamhetsplanering och schemaläggning utvecklas vidare, liksom bedömningen av hur kontakten med patienten bäst genomförs, till exempel genom fysiskt besök, videobesök eller telefon, och av vilken yrkeskategori.

Lasarettets nya digitaliseringsplan för 2026 till 2028 innehåller mål för videobesök:

- alla enheter ska efter analys möjliggöra videobesök för minst en patientkategori
- antalet videobesök ska öka med 50% per år under 2026 och 2027

### **Patienter som har väntat på åtgärd mer än två år**

- Per den 31 mars finns det totalt 41 patienter som har väntat mer än två år på operation, inga på första kontakt. Av dessa har 1 patient väntat mer än tre år och har nu fått en fastställd operationstid under april månad.
- För att reducera antalet långväntande patienter pågår ett kontinuerligt arbete med kontroll och kvalitetssäkring av väntelistor i samtliga vårdområden. Verksamheten arbetar aktivt med att operera bort patienter som väntat länge, inklusive dem som tillkommer under året. Sedan årets början har antalet långväntande patienter minskat från 412 till 345, vilket visar att åtgärderna ger effekt. Samtidigt finns fortsatt kapacitetsutmaningar inom operationsverksamheten, särskilt i Helsingborg, vilket påverkar takten i arbetet.
- Bedömningen är att samtliga patienter som väntat mer än två år ska vara åtgärdade under 2026, inklusive dem som tillkommer under tiden. Målet är att alla patienter med en väntetid över 365 dagar ska vara åtgärdade innan utgången av 2026, vilket innebär att antalet patienter som väntat mer än två år då ska vara noll.

# Produktion

Antalet besök i öppenvården minskar något (trenden ser ut att vända i mars månad). Vårdplatssituationen har förbättrats. Antalet disponibla vårdplatser ökar under 2026. Inflödet till Akutmottagningen fortsätter att öka. Kontakter via 1177 fortsätter att öka. Antalet MR- och DT-undersökningar har ökat med cirka 10 procent. Antalet förlossningar minskar.

## Öppenvård

Antalet besök inom öppenvården har minskat med 1 procent och mixpoängen ökar med 1 procent. Antalet läkarbesök minskar med 3 procent och besök till övriga vårdgivare ökar med 3 procent.

Inom medicinspecialiteterna minskar läkarbesöken med 17 procent. Den största minskningen återfinns inom njurmedicin, vilket delvis beror på färre dialyspatienter samt förändrad registrering från tidigare teambesök. Även inom gynekologi ses en nedgång i antalet läkarbesök.

Antalet röntgenundersökningar ökar totalt med 3,1 procent. Ytterligare ökningsväntas i samband med installation av ny MR kamera i Landskrona.

## Distanskontakter

Antalet kvalificerade distanskontakter ökar 4 procent, där videokontakter står för den största ökningen.

Användningen av 1177 ökar inom verksamheterna. Kontakter via 1177 kan registreras som kvalificerade när de motsvarar ett fysiskt besök, men i dagsläget registreras endast en mindre del. Detta innebär att en betydande del av produktionen inte syns i den ordinarie produktionsrapporteringen.

## Akutmottagningen

Besöken på Akutmottagningen fortsätter att öka. Totalt stiger antalet besök med 4 procent jämfört med samma period föregående år. Läkarbesöken ökar med 1 procent och besök till sjuksköterska ökar med 4 procent. Ökningen bedöms främst bero på demografiska faktorer samt förändrat registreringsförfarande för sjuksköterskebesök i samband med höjd avgift.

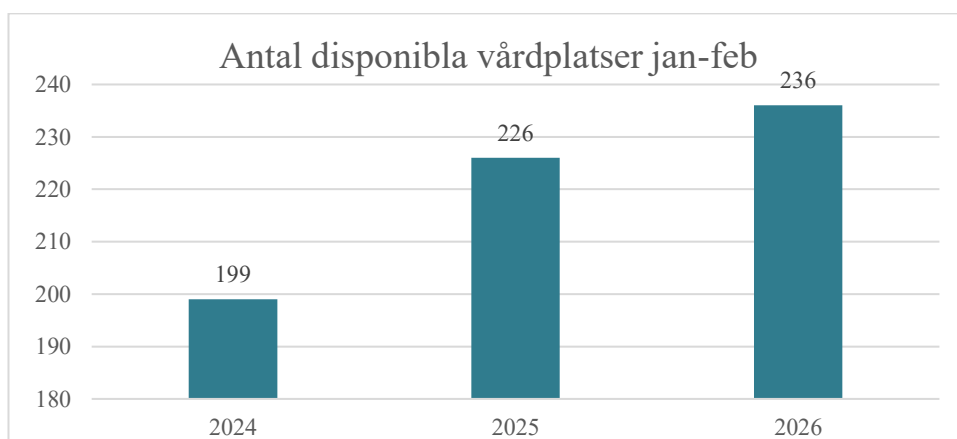
## Operationer

Antalet operationer ökar i både Ängelholm och Helsingborg. I Ängelholm har ett nytt arbetssätt, där undersköterskor assisterar vid öronoperationer för barn, införts. Det har förkortat köerna avsevärt. Översyn av vilka operationer som kan flyttas från akutsjukhuset till närsjukhuset har lett till att thyreoideaoperationer nu utförs i Ängelholm i stället för i Helsingborg. Antalet DRG-poäng i incitamentmodellen OP ligger under målvärdet.

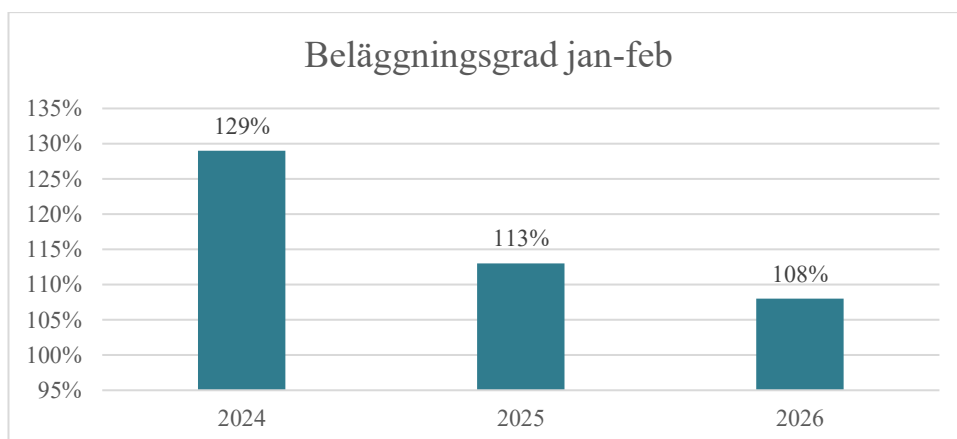
## Slutenvård

Vårdplatssituationen har förbättrats. Färre patienter vårdas på akutmottagningen i väntan på vårdplats. Eskaleringsplanen bidrar till en förbättrad vårdplatssituation på lasarettet genom att styra fördelningen av patienter på ett transparent och rättvist sätt. Antalet disponibla vårdplatser (\*exklusive tekniska vårdplatser) har ökat med 10 jämfört med samma period förra året.

Antalet utskrivningar ökar något, liksom antalet vårddygn och medelvårdtiden ökar med 0,2 dygn. Beläggningsgraden har minskat till 108 procent jämfört med 113 procent föregående år



\*i urvalet är AIVA, ABARN, ANEO, ABB, AFÖRL, ANBB, APREN, A22 exkluderade. Val mån-fre, kl 12



Nyckeltal Produktion (varje månad visar rullande 12 månader)



Bruttokostnad per mixpoäng och per unik patient fortsätter att öka. Samtidigt har fler vårdplatser öppnats, medan besöken i öppenvården minskar relativt föregående år (med en positiv trend i mars). För att öka produktionen pågår ett aktivt arbete med produktionsplanering, bland annat genom Kaplan. Parallellt genomförs en ekonomisk översyn i samtliga verksamheter och handlingsplaner för lägre kostnadsutveckling har tagits fram.

Antalet arbetade timmar per mixpoäng är 111, vilket är något lägre än regionens genomsnitt på 113. Antalet unika patienter per mixpoäng ligger på 3,00, vilket är högre än regiongenomsnittet på 2,5.

Lasarettet arbetar fortsatt med att flytta fler operationer från slutenvård till öppenvård och till så kallad "officekirurgi", vilket ger lägre ersättning i DRG/mixpoäng.

## Kompetensförsörjning

### Utveckling jämfört med mars 2025

Antalet månadsavlönade vid Helsingborgs lasarett har ökat med 2,93 procent, motsvarande 101 personer, jämfört med mars 2025. Störst ökning har skett inom vårdnära yrkesgrupper, framför allt:

- sjuksköterskor (+54)
- undersköterskor (+20)
- specialistkompetenta läkare (+14)
- barnmorskor (+10).

Där utöver ses även en viss ökning av administratörer, handläggare och biomedicinska analytiker. Antalet icke specialistkompetenta läkare samt medicinska sekreterare har minskat med 14 respektive fem.

## Utveckling jämfört med december 2025

Sedan december 2025 uppgår ökningen av antalet månadsavlönade till 2,16 procent, motsvarande 75 personer. Ökningen skedde framför allt under årets första månader, medan nivån stabiliserades i mars.

Den största ökningen återfinns inom följande grupper:

- sjuksköterskor (+34)
- barnmorskor (+9)
- specialistkompetenta läkare (+8)
- administratörer (+5)

## Ökningar inom vårdnära verksamheter

Personaltillväxten är tydlig inom flera verksamhetsområden, särskilt inom Specialiserad medicin 1, Specialiserad medicin 2, Ortopedi, Barn och ungdom och Anestesi, operation och intensivvård.

Ökningen avser huvudsakligen vårdnära yrkesgrupper och speglar en prioritering av den patientnära verksamheten.

## Produktion och tillgänglighet

Helsingborgs lasarets kapacitet har utökats med 10 vårdplatser i år och 37 fler vårdplatser jämfört med 2024 vilket stärker möjligheten att möta vårdbehovet och förbättra vårdproduktionen.

Både inom öppen- och slutenvård noteras en fortsatt ökning av produktion och tillgänglighet.

Utvecklingen är ett resultat av kapacitetsökning, förbättrade arbetssätt och ett stabilare bemanningsläge i flera patientnära verksamheter.

Vakansprövning har tillämpats för alla tjänster. Processen har setts över och skärpts ytterligare, med syfte att stärka kostnadskontroll och säkerställa att ökning av bemanning dämpas. I de fall produktion kan upprätthållas utan ny- eller ersättningsanställning senareläggs rekrytering eller avstås helt.

## Långsiktig stark ekonomi

Helsingborgs lasarett har under en längre tid haft fokus på att dämpa kostnadsutvecklingen och bedriva verksamheten inom givna ekonomiska ramar. Trots detta är de ekonomiska utmaningarna fortsatt betydande. Tidigare års underskott, tillsammans med ökade kostnader under året, kräver ytterligare insatser.



## **Kostnadsutveckling**

Efter årets tre första månader uppgår kostnadsutvecklingen till 4,3 procent, jämfört med en budgeterad utveckling på –2,5 procent.

Personalkostnaderna är den största enskilda kostnadsposten och utgör cirka 60 procent av de totala kostnaderna. De har ökat med 2,5 procent. Exklusive effekten av sänkta sociala avgifter motsvarar ökningen cirka 6 procent. Skärpt vakansprövning har införts i syfte att bromsa kostnadsutvecklingen och på sikt minska det totala antalet tjänster för att nå ekonomisk balans.

Under året har fler vårdplatser öppnats. Slutenvårdsproduktionen har ökat, läkarbemanningen har stabiliserats och fler besök samt operationer har genomförts. Tillgängligheten till både mottagning och operation har därmed förbättrats.

## **Tillgänglighet och samordning**

Behovet av samordning av patienter med lång väntetid har minskat, särskilt för besök inom ortopedi. Årets samordningskostnader avser till största delen (75 procent) patienter som samordnades under 2025.

## **Budgetavvikelse och omställningsbehov**

Den ackumulerade budgetavvikelsen för januari–mars uppgår till –98,7 miljoner kronor. För mars är avvikelsen –40,3 miljoner kronor.

För att nå ekonomi i balans krävs en kostnadsminskning om 2,5 procent jämfört med föregående år. Den ackumulerade kostnadsökningen uppgår till 4,3 procent, vilket innebär ett gap på 6,8 procent mot budget. För helåret skulle bruttokostnadsutvecklingen behöva uppgå till –4,8 procent för att nå ett nollresultat, ett gap på drygt 9 procent jämfört med nuvarande utveckling.

Lasarettet bedriver ett aktivt omställningsarbete för att möta vårdbehoven genom förbättrad tillgänglighet, fler vårdplatser samt bättre planering och styrning, samtidigt som fokus ligger på att nå ekonomi i balans.

## **Prognos**

Helårsresultatet prognostiseras till –377 miljoner kronor. Prognosen påverkas främst av ett ökat antal anställda och därmed högre personalkostnader, kopplat till ökad produktion och förbättrad tillgänglighet.

Även ökade kostnader för laboratorieundersökningar och sjukvårdsmaterial bidrar till att effekterna av handlingsplanen ännu inte fullt ut avspeglas i prognosen.

## Intäkter

Jämfört med 2025 har intäkterna ökat med 1,1 procent. Regionbidraget har ökat med 2,3 procent, medan övriga intäkter minskar, främst till följd av lägre incitamentsättningar.

Det samlade underskottet på intäktssidan uppgår till –18,6 miljoner kronor.

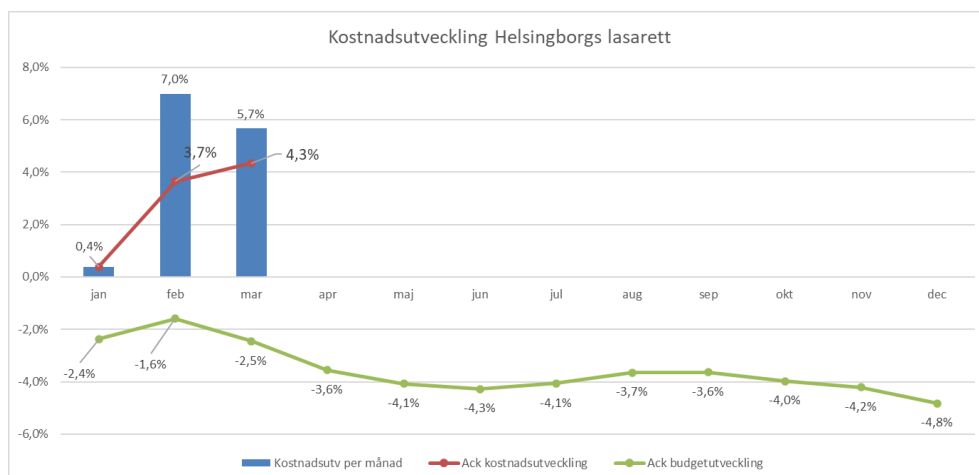
Patientavgifterna har ökat med 3,4 procent till följd av ökad vårdproduktion och ligger i nivå med budget. Intäkter från övrig försäljning av hälso- och sjukvård avviker negativt med –16,5 miljoner kronor, främst på grund av underskott inom vårdval Hud och Ögon. Övriga intäkter avviker negativt med –2 miljoner kronor, huvudsakligen inom Diagnostik.

## Kostnader

### Samlad kostnadsutveckling

Bruttokostnadsutvecklingen ackumulerat för perioden januari–mars uppgår till 4,3 procent.

#### Bruttokostnadsutveckling



## Personalkostnader

Personalkostnaderna har ökat med 2,5 procent och avviker mot budget med –23,6 miljoner kronor. Enbart lönekostnader, exklusive sociala avgifter och utbildningskostnader, har ökat med 6 procent.

Ökningen förklaras av:

- fler anställda kopplat till fler öppna vårdplatser,
- förbättrad tillgänglighet inom öppenvård och operation,
- ökade kostnader för övertid och ob-ersättning.

## **Övertid**

Övertidskostnaderna har ökat med 14,2 procent. Ökningen beror på fler öppnade vårdplatser och ökad användning av vakanser. Övertiden minskar dock i mars.

Timlöner har ökat med 18,1 procent, ob-ersättningar med 7,6 procent samt jour och beredskap med 6 procent.

## **Läkemedelskostnader**

Läkemedelskostnaderna har ökat med 5 miljoner kronor (4,8 procent) jämfört med 2025. Ett fortsatt aktivt arbete i läkemedelsgrupper, inklusive läkemedelsswitchar där dyrare läkemedel ersätts med billigare alternativ, innebär att kostnaderna efter tre månader visar ett överskott på 3 miljoner kronor.

## **Samordningskostnader**

Samordningskostnaderna för januari–mars uppgår till 30,7 miljoner kronor, en ökning med 13 miljoner kronor jämfört med 2025. Cirka 75 procent av kostnaderna avser patienter som samordnades under 2025. Från och med i år tillkommer även kostnader kopplade till vårdavtal.

Samordningen har under året minskat, främst för besök inom ortopedi. Prognosen för helåret är 120 miljoner kronor (114 miljoner kronor 2025). Merparten av kostnaderna avser ortopediska besök och operationer, främst höft-, knä- och ryggingrepp.

## **Prognos och handlingsplaner**

Årets resultat beräknas sammantaget uppgå till –377 miljoner kronor, baserat på en prognostiserad kostnadsutveckling på cirka 4 procent och de förväntade effekterna av handlingsplanen. Den beräknade effekten av handlingsplanen uppgår till 26 miljoner kronor. Samtidigt påverkar ökade kostnader inom personal och omkostnader prognosen negativt.

## **Åtgärder för en ekonomi i balans**

Det ingående underskottet beräknas till –377 miljoner kronor, vilket motsvarar behovet av omfattande åtgärder. Hittills har handlingsplaner motsvarande 128 miljoner kronor tagits fram av förvaltningschefen i samråd med ledningsgruppen. Uppföljning sker inom sex insatsområden.

Handlingsplanen visar hittills en realiserad effekt om 26 miljoner kronor och bedöms på sikt uppnå full effekt om 128 miljoner kronor, vilket är inräknat i prognosen.

Delar av kostnadsminskningarna har motverkats av ökade utgifter inom andra områden, såsom prisökningar, fler öppnade vårdplatser och insatser för

förbättrad tillgänglighet, inklusive samordning. Arbetet har genomförts med utgångspunkt i att inte negativt påverka patientsäkerhet, tillgänglighet eller lasarettets akutuppdrag.

Handlingsplanen innehåller konkreta och mätbara åtgärder som följs upp i månatliga dialogmöten med verksamhetsområdena.

Hittills ses effekter inom:

- bemanning
- ökad operationsverksamhet och förbättrad tillgänglighet
- minskad samordning
- sjukvårdsmaterial
- läkemedel
- kurser och konferenser
- lokaler och hyror
- ökad andel officekirurgi
- kloka kliniska val

### **Omställningsarbete i övrigt**

Lasarettet har minskat administrativa kostnader genom att inte ersätta vissa tjänster som bedömts ha begränsad påverkan på kärnverksamheten. Samtidigt har direkt patientrelaterade kostnader, såsom laboratorieundersökningar, läkemedel och sjukvårdsmaterial, ökat och bidrar till ett fortsatt ekonomiskt tryck.

Arbetet med att minska kostnaderna för laboratorieundersökningar fortsätter enligt tidigare fastställda riktlinjer. Prisökningar från Medicinsk service neutraliserar dock en stor del av dessa besparingar.

Två förbättringsprogram är inriktade på tillgänglighet till mottagning och operation. Insatserna omfattar bland annat kvalitetssäkring av väntelistor, bättre balans mellan ny- och återbesök samt utveckling av digitala arbetssätt. Införandet av produktionsstyrningsverktyget KAPLAN, i kombination med bemanningsverktyget TESSA, förväntas förbättra produktionsplaneringen och skapa bättre förutsättningar för att anpassa resurserna efter vårdbehoven.

Effekt handlingsplan jan-mars

| Nämnd/ Styrelse: Helsingborgslasarett                     |                 |                 |                 |
|-----------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|
| År 2026, Mkr                                              | Plan            | Plan            | Utfall          |
| Period tom 2026-03-31                                     | 2026            | Period          | åtgärder        |
| <b>Bedömt resultat utan åtgärder 2026</b>                 | <b>-377 000</b> |                 |                 |
| <b>Beslutade åtgärder för budget i balans 2026</b>        | <b>128 406</b>  | <b>16 030</b>   | <b>15 577</b>   |
| Övergripande styrnings- och strukturfrågor                | 190             | 0               | 8 578           |
| Verksamhets- och producentrelaterade utm.                 | 59 870          | 4 981           | 4 596           |
| Bemanning och kompetensförsörjning                        | 54 681          | 9 726           | 226             |
| Inköp och materialförsörjning                             | 7 154           | 848             | 175             |
| SF roll, mandat och kostnadsutv.                          | 3 742           | 178             | 2 002           |
| Administration och IT-stöd                                | 2 769           | 296             | 0               |
| <b>Beräknad budgetavvikelse 2026 (inklusive åtgärder)</b> | <b>-296 594</b> | <b>-112 376</b> | <b>-112 829</b> |